

Врз основа на член 24, став (1), точка 1), алинеја 13 и член 30 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, на седницата одржана на 4 јули 2019 година, донесе

ПРАВИЛА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 1

Во член 1 од Правилата за снабдување со електрична енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/18), по точката 4) се додава нова точка 4-а) која гласи:

„4-а) воспоставување, условите, начинот и постапката за користење на веб базираната платформа за споредба на цени (во понатамошниот текст: „платформа“), како и обврските кои снабдувачите ги имаат при користење на платформата.“

Член 2

Во член 4 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) Покрај задолжителните одредби во општите услови за снабдување од став (1) на овој член, договорот за снабдување со електрична енергија и предавање на вишокот произведена електрична енергија во електродистрибутивна мрежа кој го склучуваат потрошувачот-производител и снабдувачот кој го снабдува со електрична енергија (во понатамошниот текст: договор помеѓу потрошувач-производител и снабдувач) содржи и:

- 1) услови за предавање на вишокот произведена електрична енергија во електродистрибутивната мрежа и
- 2) податоци за објектот за производство на електрична енергија, и
- 3) приклучната точка и начинот на мерење на произведената и предадената електрична енергија во електродистрибутивната мрежа.“

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборовите: „став (1)“ се додаваат зборовите: „договорот помеѓу потрошувач-производител и снабдувач од став (2)“.

Во ставот (3) кој станува став (4) по зборовите: „став (1)“ се додаваат зборовите: „и на договорот помеѓу потрошувач-производител и снабдувач од став (2)“.

Во ставот (4) кој станува став (5) по зборовите: „снабдувачот во краен случај“ се додаваат записка и зборовите: „како и образецот на договор помеѓу потрошувач-производител и снабдувач“.

Член 3

Во член 9 став (6) зборовите: „во рок од три“ се менуваат со зборовите „не подоцна од пет“.

Член 4

Во член 25 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) Датумот на промена на снабдувач секогаш е на првиот ден од календарскиот месец, при што барањето што новиот снабдувач го доставува до операторот на соодветниот систем се поднесува најдоцна 15 работни дена пред датумот на промена на снабдувачот.“

Во ставот (2) кој станува став (3) бројот „10“ се менува со број „5“.

По ставот (3) се додава нов став (4) кој гласи:

„(4) По исклучок од ставот (3) од овој член доколку податоците за мерните места на потрошувачот наведени во барањето не се совпаѓаат со податоците на операторот, операторот во рок од 4 работни

дена го известува новиот снабдувач дека е потребно да достави коригирани податоци за мерните места на потрошувачот во рамки на рокот од став (3) од овој член и притоа:

- 1) доколку новодоставените податоци се совпаѓаат со податоците на операторот, операторот постапува согласно став (3) од овој член;
- 2) доколку новодоставените податоци повторно не се совпаѓаат со податоците на операторот, операторот постапува согласно Член 26 од овие Правила.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (5) и (6) соодветно.

Член 5

Во член 27 по став (1) се додаваат два нови става (2) и (3) кои гласат:

„(2) Откако новиот снабдувач ќе го склучи договорот за снабдување со потрошувачот, снабдувачот има обврска да го извести операторот во рокот предвиден во став (1) од овој член.

(3) Откако ќе го добие известувањето од став (2) од овој член, операторот во рок од 5 работни дена, ја реализира промената на снабдувач.“

Во ставот (2) кој станува став (4) по зборовите „се применува од“ се додаваат зборовите “првиот ден во календарскиот месец“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (5) и (6) соодветно.

По главата X се додава нова глава X-а и четири нови членови 56-а, 56-б, 56-в и 56-г кои гласат:

“X-а. ВЕБ БАЗИРАНА ПЛАТФОРМА ЗА СПОРЕДБА НА ЦЕНИ

Цели на платформата

Член 56-а

- (1) Платформата е алатка достапна на интернет која им дава можност на потрошувачите во секое време и без надоместок да имаат директен пристап до јасни, сеопфатни и ажурирани информации за цените на електрична енергија, периодот на траење на договорот за снабдување, фактурирањето, како и другите услуги поврзани со снабдувањето со електрична енергија, со цел да направат споредба на понудите од различни снабдувачи.
- (2) Со цел потрошувачите приклучени на средно и ниско напонско ниво да направат споредба на понудите од снабдувачите и заради олеснување на нивниот избор на снабдувач, снабдувачот внесува понуда на платформата, која ги содржи следните елементи:
  - 4) цени за електрична енергија по напонско ниво и период на испорака во текот на денот и/или годината, за секоја категорија на потрошувачи,
  - 5) времетраење на договорите за снабдување,
  - 6) кратка информација во врска со одредени комерцијални карактеристики на понудата, и
  - 7) други услуги поврзани со снабдувањето со електрична енергија,
- (3) Платформата им дава можност на потрошувачите да направат и споредба на понудите од снабдувачите со понудите од универзалниот снабдувач и снабдувачот во краен случај.
- (4) Платформата им обезбедува информации на потрошувачите постапки за промена на снабдувач кои ги применува снабдувачот, правата и обврските на потрошувачите, начините за заштеда на енергија и други информации за функционирањето на пазарот на електрична енергија на мало.
- (5) Платформата ја воспоставува и одржува Регулаторната комисија за енергетика.

Користење на платформата

Член 56-б

- (1) Регулаторната комисија за енергетика на секој снабдувач му доделува единствено корисничко име и лозинка за пристап и внесување на елементите од понудата на платформата.
- (2) Снабдувачот на платформата може да внесе неограничен број на понуди.

- (3) Со секое внесување на нова понуда за исто напонско ниво, ист период на испорака и исто времетраење на договорот за снабдување, снабдувачот ја повлекува претходно објавената понуда.
- (4) Снабдувач кој во претходната година учествувал во вкупните продажби на пазарот на електрична енергија на мало со повеќе од 1%, внесува најмалку една понуда на платформата.
- (5) При секое отворање на платформата од страна на потрошувачот понудите се прикажуваат по случаен избор.
- (6) Платформата овозможува прикажување на понудите по азбучен ред според називот на снабдувачот, според висината на цената, како и според времетраењето на договорот за снабдување.
- (7) Регулаторната комисија за енергетика на својата веб страница и на платформата објавува упатство за користење на платформата.

Останати елементи на понудата

Член 56-в

- (1) Платформата овозможува прикажување индикативна крајна цена на електрична енергија од секој снабдувач за секоја категорија на потрошувачи, пресметана со примена на следните елементи:
  - 1) цена на електрична енергија содржана во понудата на снабдувачот,
  - 2) просечна цена на електрична енергија произведена од повластени производители од обновливи извори кои користат повластени тарифи,
  - 3) тарифи за користење на услуги за пренос и дистрибуција на електрична енергија,
  - 4) надоместок за оператор на пазар на електрична енергија, и
  - 5) данок на додадена вредност.
- (2) Регулаторната комисија за енергетика на јасен и видлив на начин на платформата објавува дека во крајната цена од став (1) на овој член не е вклучен надоместокот за јавно осветлување утврден со закон.

Заштита од злоупотреби

Член 56-г

- (1) Регулаторната комисија за енергетика, во рок од 24 часа од внесувањето на понудата на платформата од страна на снабдувачот, ги проверува задолжителните елементи содржани во понудата.
- (2) Ако во рокот од став (1) од овој член, Регулаторната комисија за енергетика утврди дека задолжителните елементи содржани во понудата значително отстапуваат од состојбите на пазарот на електрична енергија го известува снабдувачот за одбивање на понудата и ги наведува причините за одбивањето.
- (3) Снабдувачот не може да склучи договор со потрошувачот по цена и под услови понеповолни од објавените на платформата.
- (4) Ако Регулаторната комисија за енергетика утврди дека снабдувачот нуди договори за снабдување по цени повисоки од објавените на платформата забранува објавување на понудите од тој снабдувач за одреден временски период и презема мерки во согласност со Член 26 од Законот за енергетика.“

Преодни одредби

Член 4

- (1) Врз основа на претходно склучен договор со снабдувачот на кој му е издадена лиценца за снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи (во понатамошниот текст: снабдувач на тарифни потрошувачи) и лиценца за снабдување во краен случај со електрична енергија издадени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Законот за

енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/11, 136/11, 79/13, 164/13, 41/14, 151/14, 33/15, 192/15, 215/15, 6/16, 53/16 и 189/16), Универзалниот снабдувач има право:

- 1) во фактурата за потрошена електрична енергија што ја издава како Универзален снабдувач да вклучи и заостанат долг (главен долг и камата за задоцнето плаќање) по основ на фактура доставена до потрошувач од страна на снабдувачот на тарифни потрошувачи, како и опомена пред исклучување и прекинување на снабдувањето во согласност со член 59 од овие правила, и
  - 2) да побара од операторот на електродистрибутивниот систем да ја прекине испораката на електрична енергија на определен потрошувач којшто, во рок и на начин определен во договорот за снабдување со снабдувачот на тарифни потрошувачи, не ја платил фактурата доставена од снабдувачот на тарифни потрошувачи.
- (2) Одредбите од овие правила со кои се уредуваат правата и обврските на снабдувачот на тарифни потрошувачи во однос на приговорите по фактурите издадени до датумот на престанување на важноста на лиценцата за снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи, се применуваат до правосилноста на одлуките по тие приговори.
- (3) По исклучок од став (2) од овој член, снабдувачот на тарифни потрошувачи може да го овласти универзалниот снабдувач да ги врши дејствијата од став (2) на овој член.
- (4) Отпочнувањето на снабдувањето со електрична енергија од страна на универзалниот снабдувач на потрошувачите кои биле снабдувани со електрична енергија од страна на снабдувачот на тарифни потрошувачи не се смета за промена на снабдувач во смисла на овие правила.
- (5) Универзалниот снабдувач и снабдувачот на тарифни потрошувачи се должни со податоците за потрошувачите на Снабдувачот на тарифни потрошувачи да постапуваат во согласност со законот со кој се уредува заштитата на личните податоци.“

Член 5

Регулаторната комисија за енергетика, во рок од три месеци по отпочнувањето на примената на Член 106, став (1) од Законот за енергетика, на својата веб страница ја објавува и ја става во функција платформата.

Завршна одредба

Член 6

Овие Правила влегуваат во сила со денот на објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 01-2520/1
04 јули 2019 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
Марко Бислимоски

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Врз основа на член 24, став (1), точка 1), алинеја 13 и член 30 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, пристапи кон изработка на Правила за изменување и дополнување на Правилата за снабдување со електрична енергија (во понатамошниот текст: Правила).

Со овие Правила се дефинира основа за воспоставување на веб базирана платформа за споредба на цени, со која ќе им се овозможи на потрошувачите да направат споредба на достапните понуди од страна на снабдувачите на пазарот на мало со електрична енергија, односно да добијат јасни, сеопфатни и ажурирани информации за цените на електрична енергија, периодот на траење на договорот за снабдување, фактурирањето, како и другите услуги поврзани со снабдувањето со електрична енергија.

Исто така, со овие Правила се дефинираат, покрај задолжителните, дополнителни одредби во општите услови за снабдување кај договорот за снабдување со електрична енергија и предавање на вишокот произведена електрична енергија во електродистрибутивна мрежа кој го склучуваат потрошувачот-производител и снабдувачот кој го снабдува со електрична енергија.

Со Правилата се допрецизираат роковите во постапката за промена на снабдувач со цел да се појаснат правата и обврските на потрошувачите, снабдувачите и оператори на соодветните системи. Со ова се постигнува поголема транспарентност при спроведувањето на постапката и еднакви услови за сите потрошувачи од аспект на роковите за отпочнување на снабдувањето од страна на новиот снабдувач.

Со овие Правила, се воведуваат преодни одредби со кои одредени права и обврски воспоставени помеѓу потрошувачите и носителот на лиценца за снабдување во краен случај со електрична енергија и носителот на лиценца за снабдување на тарифни потрошувачи, преминуваат на универзалниот снабдувач.

Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија ги изработи овие Правила со помош на УСАИД.